

Jesús Tibau, bloc TENS UN RACÓ DALT DEL MÓN, 12 d'agost del 2022

AMB TOTA LA BESTIAL FORÇA DE DAMIÀ BARDERA

L'any 2013 m'arriba a les mans el recull de relats *Els homes del sac*, d'un tal Damià Bardera. No havia llegit mai res d'aquest autor, ni tan sols em sonava el seu nom. És un més d'aquest immens exèrcit d'autors que lluita per aixecar un dit, davant la indiferència dels mitjans de comunicació, quan no el menyspreu. L'obro amb aquella il·lusió gairebé intacta amb què obre cadascun dels llibres, tot i el miler de cops que he fet aquest gest, tot i el mig segle de tossut lector. L'inicio net de prejudicis, com inicio cada lectura, però de seguida m'adono que no serà una lectura més, ni un llibre qualsevol. I no me n'adono com tocat per una vareta màgica de la que llueixen guspises de llum, sinó obert en canal per una destrallada. Me'n faig de seguida devot lector, subdit colpit per la contundència dels seus relats, que recomano allà on vaig. Des de llavors, n'he llegit quasi tots els llibres, famolenc que em sacsegi de nou a cada recull. Compte, gent que patiu del mateix mal lector que jo; llegir Damià Bardera té efectes secundaris.

I fa uns pocs dies, m'arriba el nou de Damià Bardera, de la mà de Godall Edicions: "[Bèsties de companyia](#)". El títol és una declaració d'intencions.

Un dels molts adjectius que acompanyen els relats de Bardera és brutal. Aquesta faceta apareix també al llibre, però potser l'autor se'ns fa gran, i tou (ric irònic, per a mi mateix), perquè no talla el primer cap fins la pàgina vint-i-set.

Brutal? Sí, i satíric, i desprietat. A la primera part del llibre "Bestiari", titula cada conte amb el nom d'un animal, però el fil conductor no són les bèsties (almenys les de quatre potes), sinó el món educatiu, sobretot de la secundària obligatòria. En aquest llibre, Bardera agafa un to en aparença més distant (no posa de seguida els dits a la sang), fins i tot oficial, i els relats poden semblar-nos una mena d'informe, ridícul i buit, per a omplir de palla un expedient administratiu. Però aquesta aparent distància, carregada de sarcasme, no fa altra cosa que posar més

en evidència les mancances del món educatiu. I allí està Damià, la bèstia escriptora, amagat sota la taula del cap d'estudis, o assegut, disfressat, al final de l'aula, per a, de sobte, clavar-nos les urpes al pit.

Damià Bardera ens diverteix i ens posa el dit a l'ull alhora, i ens preguntem quina mena de bèstia som.

A la segona part del llibre, "Vocacions", titula cada relat amb el nom d'un ofici o ocupació. Aquí, la colpidora mirada de Damià Bardera s'escampa per tots els plecs de la nostra societat, i els personatges ens ensenyen les seves nafres i dolors, impúdicament, i podem triar que ens facin d'ensenyança o de mirall, de còmplices o de botxins de nosaltres mateixos. La indiferència no hi té cabuda.

Enmig de la fauna literària del nous país, Damià Bardera rugeix com un lleó, potser amb ànima de gatet, no ho sé, com el protagonista del contes que us convido a escoltar.

<https://www.youtube.com/watch?v=OZX2HRuph2I>